

Hyvinvointialueen palvelustrategiatyö, Kansalliskielilautakunnan lausunto

Kansalliskielilautakunta 28.10.2025

ÖVPH/6524/00.01.02.00/2025

Valmistelija Berg Päivi
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialue vastaa alueellaan lakisääteisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä ja on vastuussa asukkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä. (Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettu laki 612/2021). Lisäksi hyvinvointialue vastaa alueensa pelastuspalvelujen järjestämisestä.

Kansalliskielilautakunnan tehtävänä on hallintosäännön § 19 mukaisesti antaa osana valmistelua lausunto hyvinvointistrategiasta ja palvelustrategiasta.

Pohjanmaan hyvinvointialueen palvelustrategia sisältää alueellisen hyvinvointisuunnitelman, alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman, alueellisen oppilas- ja opiskelijahuoltosuunnitelman sekä alueellisen neuvolasuunnitelman.

Taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja ohjausta varten hyvinvointialue laatii osana strategiaansa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian.

Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää organisointivastuullaan olevien sosiaalipalvelujen ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteista ja asettaa tavoitteet palvelujen tuottamiselle ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden sekä kustannustehokkuuden. Toiminnassa on erittäin tärkeää ennaltaehkäisevä edistäminen ja työ, jotta toimintaa voidaan kehittää väestön tarpeiden mukaisesti. Tämä tapahtuu suurelta osin hyvinvointialueen toiminnan ulkopuolella, minkä vuoksi hyvinvointialue on tässä suhteessa riippuvainen hyvästä yhteistyöstä alueen kuntien, yhdistysten, organisaatioiden, kansalaisyhteiskunnan ja muiden viranomaisten kanssa. Hyvinvointialue on lain mukaan velvollinen laatimaan erilaisia suunnitelmia ennaltaehkäisevää työtä varten. Lapsia ja nuoria koskevat suunnitelmat ovat alueellinen hyvinvointisuunnitelma, alueellinen neuvontasuunnitelma ja alueellinen oppilas- ja opiskelijahuoltosuunnitelma. Nämä suunnitelmat ovat osa palvelustrategiaa. Myös kielistrategia sisältyy palvelustrategiaan.

Palvelustrategian tavoitteet ja suunnitelmat perustuvat vuosittain päivitettävään hyvinvointialueen alueelliseen hyvinvointiraporttiin "Miten Pohjanmaa voi". Raportin perusteella määritellään väestön palvelutarpeet ja priorisoidaan väestön terveyden ja hyvinvoinnin parantamisen kehitysalueet. Palvelustrategian ja eri suunnitelmien tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset ilmenevät liitteestä.

Strategia- ja kehitysjohtaja Einola-Mikkola Suvi

ehdottaa, että kansalliskielilautakunta antaa lausuntonsa hyvinvointialueen palvelustrategian tavoitteista ja toimenpide-ehdotuksista vuosille 2026–2028:

- kielelliset oikeudet huomioidaan palveluiden järjestämisessä, laadussa ja saavutettavuudessa yhdenvertaisin perustein
- kielistrategian mittaristoa ja kielellisten oikeuksien seurantaa kehitetään edelleen 2026 aikana, lautakunta osallistuu kehittämistyöhön
- lautakunta pitää väestön tarpeista lähteviä painopistealueita ja kehittämiskohteita hyvin valittuina ja strategian linjauksia vastaavina

Päätös:

Jakelu